The Ohio State University
3 2435 00695 3392
001
PL248G84C331911
Cad /

LIBRARY
OHIO ... SITY

غرائب فاطوره‌سی

کلّیاتی

ایکنجی حکایه

جادی

محرری :

حسین رحمی

— جلد اول —

هر حقی محفوظدر

طابع وناشری
ابراهیم حلمی

کتابخانهٔ عسکری ـ ابراهیم حلمی
٤٦ — باب عالی جاده‌سی — ٤٦
١٣٣٠

STX
PL248
G84C33
1911
V.1

کتابخانهٔ عسکری ـ تجار زاده ابراهیم حلمی
٤٦ باب عالی جاده‌سی ٤٦

[مطبعهٔ خیریه وشرکاسی]

١

ینکه ایله یکن آره‌سنده

— ینکه بو تلاشك نه ؟ نه اولیورسك الله عشقنه ؟

— قیزم مسلمانلقده ایکی شیده تلاش لازمدر .

قیز اوانـدرمکده . . . جنازه قلدرمقده . . .

— بوکا هیچ دییه‌جك یوق . . کوزل تشبیه

طوغروسی ! . .

— بن شونی ، بونی بیلمم . . براز کندیکی چك چه‌ویر .

بو آغلامه‌یی . . بو صوموتغانلغی براق . . کیین . . قوشان . .

آدوستلر نه‌در بو حالك ؟ . بو آغلامش یوزیکی کوره‌نلر

قرق ییللق یوله قاچارلر . ربم اوکمش یاراتمش . . پك

اعلا آقچه پاقجه سویملی قادینسك . . ارتق بو ماتمدن واز

کیچ . . شن شاطر اول . کول . سویله . . بر قسمتك

چیقار چیقماز سنی ویره جکز . طورشوکی قوره جق دکلزیا ؟ ..

— ینکه بوأوه بن فضله می کلیورم ؟ بکا یدیردیککز برلقمه اکمکیمی صاقینیورسکز ؟

— آمان دلینك سویلدیکی لاقیردی یه باق ؟ . سندن اکمك صاقینان برلقمه نانه محتاج اولسون .. اوناصل سوز نانکور قاری ؟ ..

— نه اولورسه اولسون برساعت اول بنی باشکزدن دفع ایتمه نك چاره سنه باقیورسکز .. بلکه بن ابدیاً قوجه یه وارمق نیتنده دکلم ..

— نه دیدك ؟ نه دیدك ؟ ابدالآباد قوجه یه وارمق نیتنده دکلیسك ؟ قره باشمی ؟ مارابتمی اوله جقسك ؟ الله قادینی قوجه یه وارمق ، ارککی ده أولنمك ایچون یاراتمشدر . آکلادکمی فکریه ؟ .. شمدی بنی کوتوکوتو سویلته جکسك ! . .

— ینکه برپارچه آللهدن قورقکز . نیچون بنی بویله صیق بوغازایدییورسکز ؟ .. دها بکمك کفنی صولمادی .. یرده یاتانی بوقدر چابق اونوتمالیمی ؟

— بن آللهدن قورقارم. هرامرینه اطاعت ایدرم .

بکاك أولدی ایسه الله رحمت ایلسون .. ربمك اراده‌سی بویله ایمش .. نه‌دینیر ؟ . أولن ایله أولونورمی ؟ آیلر ایله آغلابره آغلا ! .. بونك صوکی نه اوله‌جق ؟ .. بو آغلامه‌یه کوز دکل والله خورخور چشمه‌سی اولسه ینه طایانماز . صویی کسیلیر ... سن أوله‌ایدك عجبا اوسنك آرقه‌کدن بویله قرق ییل کوز یاشی دوکوب طوره‌جقمیدی ؟ أولمه‌یه‌جکمیدی .

— اونك نه یاپه‌جغنی بن نه بیله‌یم ؟ . بکمك اوستنه أولمك ایسته‌میورم .. وجدانم بکا لعنت ایدییور .. بن بونی بیلیرم .. ایشته بوقدر ...

— قوزوم فکریه خانم .. قوجه‌یه وارمیوب‌ده هانکی ایرادیکله کچینه‌جکسك ؟ سنی کیم بسیله‌یه‌جك ؟ ..

— هاه دیدم یا .. سزی بوتلاشلره دوشوره‌ن سبب بسیله‌مك مسئله‌سی .. اکمك مسئله‌سی ... کیممی بسیله‌یه‌جك ؟ . دایم ؟ . بوأوده بوقدر انسان بسیله‌نیور . بر بنم ایله چوجغمك قوش قدر بوغازیمی چوق کلیور ؟ .

— نه سنك نه‌ده چوجغنك بوغازندن یوکسونن اولمدیغنی سکا یمین بالله ایده‌رك سویلدم ...

— اویله‌درده ازدواج ایچون بنی بو درجه اجبار ایتمکده‌کی مقصدکز نه‌در ؟

— مقصدم .. دوشونجه‌م ینه سنك استقبالك قیزم..

— چوجغمله برابر ایشته آره‌کزده یووارلانوب کیدییورم ... شمدیلك بوقدر عجله‌یه ، بنم ایکی آیاغمی برپابوجه قویمه‌یه محل وارمی ؟

— قیزم سکا دایك قرق ییل باقی دکلدر .

— دایمك آقشامه صباحه أوله‌جکنه‌دائر عزرائلدن سکا خبرمی کلدی ؟

— های دیلك طوتولسون.. یوردیغی شیئه باق!.. شوم آغزلی قالطاق ... أولوم صره ایله دکلدر. کیمك أولوب کیمك قاله‌جغنی جناب مولا بیلیر.. الله داینه چوق سنه‌لر عمر ویرسون . . جمله‌مزك اوستندن اکسیك ایتمه‌سون... بن سنك ایچون سویلیورم .. سنك أولومکه برشی قالمدی ؟ . .

— هاه أنی‌یا ایشته!.. أولورسه‌م قورتولورسکز...

فکریه خانم شدت انفعال ایله باشنك فورکته‌لرینی بر بر چیقاروب تکرار صاچلرینك آره‌سنه اورایه بورایه یرلشدیره‌رك سوزنده دوامله :

— قوزوم خانم ینکه هرکسك عمرینك صوکنی انجق حق تعالی حضرتلری تعیین ایدر.. بن أولوئه برشی قالمامش اولدیغی نه‌دن بیلوب ده بودرجه قوت قلب ایله سویلیورسك ؟. مراق ایتدم . . .

— مانقافه بونی آکلامیه‌جق نه وار ؟

— عیب دکل یا ربم ایشته بنی مانقافه یازاتمش آکلایه‌میورم .. سویله‌ده آکلایه‌یم ...

— برقادینك ایکی دورلو عمری واردر ...

— عجایب !.. برباشمه دها کیردم ... نه‌لر اوکره‌نیورم... قادینك عمری ایکی دورلو ایمش.. قادین قسمی ظاهر أولدقدن صوکره کزتنکله کبی دیریلیر . صوکره‌دن بردفعه دها أولور اویله‌می ؟ . .

— قاری سویلر سویلر دونر ینه سویلرم .. مانقافه‌سك ایشته . . . کزتنکله آدم عقللی بردفعه اولدکدن صوکره آرتق بردها دیرلمز ...

— اوخ خانم بن کوزمه‌می ایذا نه‌یم سکامی ؟ کزتنکله‌نك وجودی اورته‌دن ایکی‌یه آیرلدقدن صوکره باشی برطرفه یورودی . قویروغی او برطرفه کیتدی ..

— بو حال حیوانك أولوب‌ده تکرار دیرلدیکنه‌می دلالت ایدر ؟ .

— بیلمم الله رحمت ایله‌سین بیوك والدهم بعض حیوانلرك طقوز جانی واردر. دیرایدی... قاپانه‌طوتیلان فاره‌لر نه زور أولورلر ...

— الله مستحقکی ویرسون . . شمدی قادینلری کرتنکله‌یه، فاره‌یه‌می بکزته‌جکسز ؟ . .

— ییلانك‌ده جانی بردن زیاده ایمش . . . ییلان أولدیرلدکدن صوکره کیجه آیازه براقیلیر ایسه کوکده ایلك ییلدیزی کوردیکی زمان ینه دیریلیرمش . . .

— سکا نه کوزل تحصیل و تربیه ویرمشلر! حافظه‌کی نه مکمل معلوماتله تزیین ایتمشلر . . . قادینك قاچ جانی وارمش؛ قادین ننه‌کك طاندرنامه‌سنده بوکا دائر صراحت یوقمی ؟

— قادینك علی العاده زماننده بر ، کبه‌لك وقتنده ایکی جانی واردر . . .

— بویله دیمك عادت اولمش اما بو تعبیرده یاکلش اوله‌رق قوللانیلیور . چونکه خلقةً قادینك بر جانی واردر . او ایکنجیسی قارننده‌کی چوجغك جانیدر .

چوجق طوغدیغی زمان کندی جانی آلوب دیشاری چیقه‌جق ... بوندن آناسنه نه ؟ ..

— کیه‌لك زماننده بر قادینك وجودنده ایکی جان بولونیوریا سن اوکا باق ...

- فکریه‌دارلمه اما چوق صاف، چوق بونقاریسك !.

ذاتاً جن فکرلی بر انسان اولسه‌ك قوجه‌كك وفاتنه بوقدر آغلامازسك ؟

— خانم ینکه سوزلریکی آکلایه‌میورم .. بر قادینك وفات ایدن قوجه‌سنه آغلامه‌سی حماقت اثریمیدر ؟ دایم أولسه دیمك سن آغلامیه‌جقسك اویله‌می ؟

— دایك باشقه .. او باشقه جانم ..

— آه ایشته بونی هیچ ذهنم آلمادی. بونك باشقه‌سی .. ماشقه‌سی اولورمی ؟ اوسکانه ایسه اوته‌کی‌ده بکا اوایدی. اوده قوجه اوده قوجه ...

— قاریلق قوجه‌لقله کچیردیککز دورت بش سنه مدت ظرفنده مرحوم سنی کیم بیلیر قاچ دفعه آلداتمش .. اوزریکه نه خلطلر ایتمشدر ؟ ..

— هیچ ...

— هیچمی ؟ قارینك احمقلغی ایشته بوندن بللی اولور ..

-- نه‌دن؟

— قوجه‌سنه نهایتسز برامنیت کوسترمکدن..

— اوزریمه‌هیچ برخیانتده بولونمدیغنه‌وبولونمیه‌جغنه دائر دائما قارشیمده الك بیوك یمینلر ایدر طورور ایدی.

— او یمینلری بکا سنك دایكده ایدوب طورور ایدی اما بر کون کندیسنی اوموزك آرقه‌سنده‌کی بوستانك قولبه‌سنده بانحچوانك قیزی دسپنو ایله یاقه‌لادم.. کندی آل جکزمله طوتدم.. ارککه اینسان اولورمی؛ بوبداهته قارشی‌ینه‌او بکا قرق قورت‌ماصالی اوقومقدن چکنمدی. حالاده صداقت یمینلرنده بردوام.. بوحال، بوحقیقت بزده آغا بابالریمزدن قادین ننه‌لریمزدن دها اونلرك جدلرینك جدلرندنبری بویله کلوب بویله کیدییور. قیزم لاقردیمی قارشدردك. سوزم نزدیه کله‌جکدی؛ نه‌وه‌ت برقادینك ایکی دورلو عمری، حیاتی واردر. برنجیسی جناب حقك هرقولنه مختلف مقدارده نصیب ایتدیکی بشکیدن مزاره قدر سوره‌ن طبیعی عمری... ایکنجیسی اصل قادینلق حیاتی که بوده تکرار ایکی قسمه آیریلیر. اولکیسی اوتوز یاشنه قدردوام ایدر، صوکره‌کی قرقی، قرق‌بشی بولور.. بوایکی یاش برقادین ایچون اصل

اخروی اولومدن اول کان بری کوچوك دیکری بیوك ایکی دنیوی اولومدر . اوتوزنده بر قادین آرتق جاذبهٔ نسویه‌سنی غائب ایده‌جك بر چاغه کیرمش عد اولونور . قرق بشنده خدمت تناسلیه‌سی ، بی ثمره قالیر . . ینه طاندرنامه ادبیاتندن بعض اقوال واردر . برقیز ایچون اون بشنده غنچه کبی آچیلیر . یکرمیسنده لطافتی صاچیلیر . . اوتوزنده طاتلی یرینه آتیلیر . . . قرقنده ، اللیسنده والی آخره صوك مرحله‌یه قدر بر طاقم شیلر سویلرلر . منزل انحطاط اوله‌رق برقادینی اوتوزنده چکدکلری بو طاتلی یری نره‌سیدر ؟ بیلمم . فقط اوتوزسنه‌نك نوع لطیف ایچون رونق بخش بر دور اولمدیغی آکلاشیلیور . یعنی برقادین بوسنده مطلق برقوجه‌یه وارمش . . بر ارککه مال اولمش بولونمه‌لیدر . قوجه‌ده ایکن بو چاغه کیرن قادینلر هرحالده دور تدنی‌یه آدیم آتمش بولونیورلر اما ـ ارککلرکده بو ابیاتکارینی انکار ایتمه‌لم ـ وقتیله چکدی دییه زوجه‌لرینی طوتوب پنجره‌دن آشاغی‌یه آتیورلر . «آرتق نه بلا ایسه باشمزدبر کره کمش بولوندی» تسلیمیتله قاریلرینك دردلرینی چکوب کیدیورلر . سکا «اولومکه برشی قالمدی .» دیدیکم قادینلغك مقبولیت چاغنه

عائد اولان معنوی أولومك ایچوندر. جناب حق دها چوق وقت معمر ایتسون. اصل اجلك ایچون دكل... اویله یاسن شمدی فرح فرح یكرمی سكز نده سك... اوتوزیكه یعنی طالعه یرینه چكلمه كه نه قالدی؟ ایكی سنه جك. ارتق اوندن صوكره یوزیكه باقان اولماز. أوده قالیرسك. اولمش قوجه كی اونوتور-سك. بو آجك كچر. دائی قولتوغنه صیغنمش اولمقدن ده بیقار، باشلی باشكه برأوك خانمی اولمق ایستر، قوجه دیه خانط خانط اوتمكه باشلارسك اما ایش ایشدن كچمش بولونور. بن سكا آنا نصیحتی ویریورم یاوروم.. بابا اكمكی زندان اكمكی، قوجه اكمكی میدان اكمكی دیرلر. باشكده برده چوجغك یعنی بر یوروزك وار. ازدواج طاویی كچیرمك سنك ایچون كار عقل دكلدر. بعض قادینلر اوتوز بشنده كلیرلرده یكرمی سكز، یكرمی طقوزدن یوقاری چیقمق ایستهمزلر. اوراده دمیر آتارلر. اونیچین او؟ اوتوز یاشی قادینلغك ایلك اولومیده اونك ایچین... فقط یاش صاقلامق نه پاره ایدر!. اربابی برباقیشده آكلار. بن اوتوزیمی آطلادقدن صوكره یالك بعضاً وجودیمی یوقلایوبده:

« — امینه دارلمه اما اوتوزی كچدیكك بسبللی

اولویور . . پیلیچ باشـقه . . طاووق باشـقه . . . »
دیر ایدی . لطیفه‌یه بولوشـدیروب قارتلغمی یوزیمه ،
اوزوز ، طالع یرینه چکلمش اولدیغمی آکلاتیر ایدی .
کوچه کیدردی اما نه‌دینیر ؟.. ارککدر . اللی یاشنه‌ده
کلسه‌دائما کندینی اون سکز یکرمی یاشنده برقیزآله‌بیلمك
صلاحیت خلقیه‌سیله ممتاز کورور . اوت آلتمش یاشنده‌کی
ارکك اوتوزنده‌کی قادینی قارتلقله اتهـام ایدر . نه‌بیوك
حقسزلق ... عجبا آدم بابامز جنتده حوا آنامزه‌کوکی
کیردیکی زمان آره‌لرنده‌کی فرق سن نه‌قدرمش ؟ بونی
بیلن وارمی ؟ درین برشیخه راست کلسه‌مده صورسه‌م.

٢

بولونماز برتونس کدیکی

فکریه خانم دورت سنه قدر مسعود ، طاتلی برعالم
زوجیت کچیردکدن صوکره کنج ، کوزل بکی‌نك برصورت
مؤلمه‌ده ناکهانی وفاتیله تازه طول قاله‌رق دایسی حسن
افندینك خانه‌سـنه عودت ایتمشـدی . بیچاره فکریه

کوچك یاشنده پدر و والده سندن ده یتیم قالمش اولدیغی ایچین دایی سنك أوندن باشقه کیده جك بر یری یوقدی . مرحوم زوجی بدری بك ثروت نامنه هان برشی ترك ایله مامش ، محصول ازدواجلری اوله رق یالکز اوچ یاشنده برقیز براقمشدی .

ماتمزده طول قادین قیزی یتیم لطیفه یی باغرینه باصدیروب دایی سنك شفقت وصیانت پدرانه سنه التجا ایله براوطه یه چکلدی . طورمیوب کوزیاشی دوکیور ، زوجنك وفاتی اوزرندن آیلر کچدیکی حالده اشك یأسی بردورلو دینمیور ایدی .

فکریه نك بوعودتی اوزمانه قدر یالکز باشنه أو خانملغنه آلیشمش اولان ینکه سی امینه خانمك هیچ خوشنه کیتمدی . بوطول یکنك هرنه صورتله اولورایسه اولسون برایکنجی قسمتی ظهور ایدوب ده أولرندن برآیاق اول دفع اولماسی ایچین نه درلو چاره لره ، تدبیرلره مراجعت قابل ایسه هپسنه باش اورمقدن کیری طورمیوردی .

فکریه خانم کوزل ، آکیملی اولدقجه تربیه لی برقادیندی . فقط چوجقلی بولونه سی محذورندن دولایی ازدواجنه اشتهالی ، مناسب برطالب ظهور ایتمیوردی . ینکه امینه

خانم قلاغوز قادینلره بیوجك پارەلر آدادی . نهایت برایکی قسمت چیقدی . فقط بونلرده ازدواجلرندن ، استقباللرندن خبر ، نجم اولمیور . کیمسەلر دکلدی . کیمی اختیار ، کیمی معلول ، کیمی زوکورت کیمی چاپقین ایدی .

فکریەنك بو قسمتسزلکی ینکەسنك چاچەرونلغی تحملفرسا بر درجەیە وارددی . امینه خانم ، قوجەیە وارمەنك فضائلنی ، شدت لزومنی ایضاح دیر دیرینه ارتق هیچ فاصله ویرمز اولدی . درلو ایهاملر ، رموزلر ، معنیدار جملەلر ایلە هرکون هرساعت بو استثقالی حس ایدن بدبخت فکریەنك ذاتاً دردلی ، یارەلی قلبی بتون پرخون اولویور ایدی .

نهایت برکون قلاغوز قارینك بری ، تلاشله کلدی . فکریەخانم ایچین ، یاغلی برپارچە ، بولونماز برتونس کدیکی قسمت ظهور ایلدیکنی تبشیر ایتدی . ارتق سوکجدن ینکه امینه خانمك اتکلری زیل چالمەیە باشلادی . اونك رأیجە تحقیقه ، تدقیقه ، صورغویە سؤاله قالقیشمقسزین همان فکریەنك بوخچەلرینی باغلایوب صندیغی سپتی طوپلایەرق قوجەسنك اوینه کوندری ویرمك لازمدی .

قلاغوز قادینك توصیه‌سی ده بویله ایدی . اوده استعجال طرفلیسی ایدی. چونکه بوقسمت نادر أله گچن فوق العاده، اکسترا نوعدن بولوندیغندن عقد اوزار ایسه آره‌یره دیدی قودی قاریشیر ، ایش بوزیلور ایمش .. بو آدملك اشتهالیسی پك چوق . وارمق ایسته‌ین قادینلرك حدی حسابی یوقمش ... بوزمق ایچین یرمه‌لری ، عقل وخیاله کلمز ، یاقه‌سی یکی آچیلمدق افترالر آتمه‌لری ، بر چوق شیلر اویدرمه‌لری ملحوظ ایمش. قلاغوزقادین بو اکسترا تونس کدیکنی شویله تعریف ایدییوردی :

— ** نظارتنده ** قلمنك مدیری ناشد نفعی افندی ... هم شویله بویله دکل .. کاملی ، فلملی ، شانلی شهرتلی بتون تماتیله برافندی . یالان قبول ایتمم. معاشی درت بیکدن ، یاشی ده قرقدن زیاده .. ارجمند ، آغیر وقارلی تمام قاری قیمتی بیله‌جك چاغده بر آدم.. دوسته قسمت اوله‌جق برپارچه ... آرتق بوکا هیچ لام جیم ایسته‌مز . سوز کتیردم . سوز ویرك کوتوره‌یم . ایش بیتسین والسلام .

فکریه خانم ، قلاغوز قادینك بومفید مختصر مدایح مشکوکه‌سنه قارشی درین دوشونه‌رك :

— خانم بو آدم بویله قرق یاشنی کچنجه‌یه قدر هیچ أولنمامشمی؟ بکارمی طورمش؟

بو سئواله قارشی قلاغوز قادین شهادت پارماغنی أنتاریسنك یاقه‌سندن ایچری صوقوب کوزلرینی سوزه سوزه کردنینك اطرافنی طاتلی قاشی‌یه‌رق:

— طور قیزم. وبال ایسته‌مم. هپسنی آکلاته‌جغم.. أولنمامش دکل.. أولنمش.. قسمت اولور ایسه غالبا سن اوچنجی حرمی اوله‌جقسك؟..

فکریه خانم حایقره‌رق:

— آی بن ایکی اورتاق اوسته‌می کیده‌جکم؟. الله کوسترمسون!.

— خانم لاقیردی‌یی أیی آکلامه‌دن بومبه کبی آتشلنمه اویله.. آشمدیکی تازه‌لر ایله لاقیردی اولمیورکه ربم اسیرکه‌سون هپسی فارفاره... بو افندینك ایلك قاریسی وفات ایتمش. ایکنجیسنی بوشامش... ایشته شمدی سن اوچنجی کیده‌جکسك.. برأوك برخانمی اوله‌جقسك.. آکلادکمی افندم؟

— ایلك حرمی نه‌دن وفات ایتمش؟

قلاغوز قادین برقهقهه صالیویره‌رك:

— تدای ایدن هکیمی بولوبده خانمك هانکی خسته‌لقدن کیتدیکنی صورمه‌یی طوغریسی اونوتدم … آی اوستمه أییلك صاغلق بوده لاقیردیمی یا؛ سنك ازدواجکه طالب اولانلر ایلك قوجه‌کك هانکی مرضدن ئولدیکنی صورییورلرمی؟

بری یاندن ینکه امینه خانم باغره‌رق:

آمان فکریه بعضاً اویله‌بدلاجه سئواللر صورارسك که بش یاشنده‌کی چوجق صورماز .. براق قادینی کندی حالنه لاقیردیسنی بیتیرسون ..

فکریه خانم حدتله:

— صورمه‌نجه مسئله‌نك پوروزلو طرفنه یاناشمیورکه کندی حالنه براقه‌یم!. قسمت اولورایسه غالبا‌ن اوچنجی حرمی اوله‌جقمشم!.. (غالبا) یه دقت بیوریلیورمی؟ بکی برنجی حرمی نه‌دن أولمش ایسه اولمش .. ایکنجیسنی نه‌یه بوشامش؟ بونی صورمق حقم دکلمی؟

قلاغوز، پارماغنك اوجیله حالا یاقه‌سنك ایچنده‌کی پیره‌یی آراشدیره‌رق:

— اوجهتی پك درین بیلمیورم.. نه‌یالان سویلیه‌یم؟.

— قلاغوزدکلمیسك؟ هرجهتی بیلملیسك .

— اویله آغیر، کبار برافندیدن (سن قاریکی نچین بوشادك ؟) دییه ناصل صوریلور؟. قاریلغه قوجه‌لغه عائد کیزلی بر کیفیت اوللی ..

— باق ایشته شمدی بتون مراق ایتدم .. قاریلغه قوجه‌لغه عائد او کیزلی کیفیت نه‌در عجبا ؟

— قاری قوجه ایکیسی بر دوشکده یاتارایکن آره‌لرینه کیروب ده تحقیق ایتمك لازم کلیرکه بو درجه محرمیته هیچ بر قلاغوز موفق اوله‌ماز ظن ایدرم . بو قدر اینجه آله‌یوب صیق طوقومق أیی دکلدر . قاری براقان ارککلرك، قوجه‌دن بوشانان قادینلرك دائما دیکرلریله أولندکاری کوریلوب طوریبور. برنجی، ایکنجی ازدواجده دیرلکسزلکه اوغرایانلرك اوچنجی، دردنجی‌ده کل کبی کچینوب کیتدکاری هیچ ایشیدلمامش بر شیمیدر ؟

— پك اعلا .. هایدی سبب طلاق .. بو جهت مجهول قالسین . فقط ایکی ازدواجدن بو افندینك هیچ چوجغی اولمامشمی ؟

قلاغوز قادین کوکسنده‌کی پیره‌یی بو دفعه دها درینلرده ارایه‌رق :

— سوزصره‌سی هپسنه کله‌جك. آزیجق صوص قیزم ..

— بن صوصار ایسه‌م سن بو مهم نقطه‌لرده ساقیز چیکنه‌یوب کیدییورسك . چوجغی وارمی ؟ یوقمی ؟ سویله ..

— وار . . .

— قاچ دانه ؟

— ایکی . . .

— برده بنمکی اوچ ... هپسی بر آره‌یه کلیرسه .. بر جورجنه‌در قوپار.

— سن هرشیئه بر قصور بولویورسك ... اوسنك چوجغکی قبول ایدییورده سن اونککیلره نه‌یه قاتلانمیورسك ؟.

— سن بو آدم ایچین فرقی کچکین دییورسك اما او مطلقا اللی‌یی ده متجاوز بیوك بابام یرنده بر کیمسه اوله‌جق ..

— تاریخ ولادتی کوروبده قاچ یاشنده بولوندیغنی پارماغمله بر بر حسابلامدم .. بن ایشتدیکمی .. کوردیکمی سویلیورم . .

— قلاغوزخانم شمدی شوسنك کوکسکده طولاشان

کبی بو ایشك ایچنده پك چوق پیره ینکی وار.. مسئله‌نك نازك نقطه‌لرنده کم کوم ایدییورسك ...

قلاغوز قادین حدتندن کوکسنی یومرو قلابه‌رق :

— امان نه غرغری.. نه قرق مراق قادین ایمشسك.. اکر بر یلانم وارسه یدی جدیمه لعنت اولسون .. کتیریکز کلام قدیمی آبدست آلوب اوزرینه ال باصه‌رق سویلیه‌یم. مسلمان دکلیسکز؛ بونك دها اوته‌سی وارمی؟ بو آدم کبی قوجه شوزمانده نادر بولونور. حالی وقتی یرنده.. اخلاقی هر حالی مکمل.. موم ایله آرانوب ده بولونمه‌یه‌جق بر ذات.. بن ده ایکی آغز یاتمه کله‌جك.. سزی آلداتوب ده نه قازانه‌جغم؟. اوزو کزی جناب حقه طوغروطوتك. سوزلریمه اعتماد ایدك. واله پشیمان اولمازسکز. بو آدم برآشنه دها تصادف اولونماز نادر خلقتده برارککدر. فقط اونی ده سویله‌یم که دشمنی چوقدر... ایشیده‌جککز غریب روایتلرده، دیدی قودیلرده هیچ اهمیت ویرمیکز.. بالله صوکره بکا دعا ایدرسکز..

— الحمدلله جمله‌مز مسلمانز. سوزلریکه اینانمق ایسته‌یورم. لکن سن ده انکار ایده‌مزسك که افاده‌کك ایچنده لاستیکلی سوزلر وار.. بو قدر اییی آدمك دشمنی نه‌دن چوق اولیور؟. ایشیده‌جکمز غریب روایتلر نه‌در؟.

قلاغوز قادین ینه دوکونمکه باشلایه‌رق :

— های صیقنتمدن شمدی چاتلایه‌جغم .. سوزلریمه اینان . بر آزده جناب حقه متوکل اول .. چوپسز اوزوم نره‌ده بولونور ؟ . . او آدمک ده برایکی پوروزی اولماسه بوقدر مکمل برقوجه‌یی سکا براقمازلر .

— پوروزی نه ایمش ؟ .

بری یاندن ینکه امینه خانم بردنبره فوران ایده‌رک :

— پوروزی نه‌می ایمش ؟ . . أ لکك کورو .. قادین سکا یدی جدینه لعنتلر دعوت ایده‌رك یمینلر ایله کلام قدیملر ایله تأمینات ویره‌رك سوز سویلنیور . . . نه‌یه اینانمیورسك ؟ سن کندیکی اوقدر شکار برشیمی ظن ایدییورسك ؟ .. دنیاده سنك کبی بابا اونده ، دایی حاله اونده ینه کلەین تازه طول چوق . . فقط باشلرینه قوصان یوق . . شیمدیکی زمانده هانی قوجه ؟ . اوروپاده عقللی فرنکلر حساب ایتمشلر . . براز کیکه تمام بش قاری دوشویورمش .. ناآبا استانبولده دها زیاده دوشویورکه بزم محله بکجیسی اسماعیل آغانك بیله بری عرب دیکری بیاض ایکی قاریسی وار .. سن واردجغك آدمك اولن ، بوشانان قانریلرینی حسابلایورسك . . اورتاق اوززینه

کیده‌نلرك جانلری یوقمی ؛ کندیکه کل آیول ! . آه آمان حاصبه‌م برقاره قاشکدن قاره کوزکدن باشقه نه‌ك وار ؛ سنی بو آرقه‌کده‌کی یمورجاغکله کیم بکه‌نوب‌ده آله‌جق ؟. سویله باقه‌یم ؟ . . هم ادب وحیا دینلن شیلر ارتق دنیا یوزندن بتون بتون قالقدیمی ؛ چوق شکر بزمه دایك حیاتده ایکن . . بن وار ایکن ازدواج خصوصنده سکا سوز دوشرمی ؛ بوجهتلری تحقیق تدقیق بزه عائد . . سکا نه‌اولیور ؛ آمان یاربی نه‌آخرزمانه قالدق . شمدیکی قیزلر . . قادینلر ولیلرینه لاقیردی براقه‌دن سوزی کندیلری کسیورلر . نرده‌ایسه یکی طوغان چوجقلرده کوبکلرینی کندیلری کسه‌جکلر . . قیامت علامتلری . بز نزاکت ایتدك‌ده‌بوایشده‌خانم‌افندینك رأینی‌صوردق. بونزاکتمزی هضم ایده‌مدی . عفو ایدرسك . خطا ایتدك . هایدی باقه‌یم اوطه‌که . قلاغوز خانمله‌خصوصی کوروشه‌جکز .

فکریه خانم چیقمسق اوزره قالقار . فقط صوك انفعالنی کتم ایده‌میه‌رك :

— نی باشکزدن دفع ایتمك ایچون ، قوجه نامنه میدانه برجانور بیله چیقمش اولسه قالدیروب اوکنه

آتی ویره جکسکز . . أولندیریله جك قادینك رأیی صو-
رولمازمش . . اواسکی اصول ینکه جکم . . قادین ننه لریمزك
زماننده بلکه اویله ایدی . فقط شمدی دکل . . . زمانه
قیزلری واره جقلری ارککلری کندیلری انتخاب
ایدییورلر . . پك اعلا سوزلرینی ده کسییورلر . یالکز
ولیلرینه « بن فلان آدمه واره جغم » دییه قرار تبلیغنده
بولونیورلر . .

— بن سنی آلیق ظن ایدییور ایدم اما ماشاءالله
سن أپی فنلنمشسك . بویکی اصول أولنمه لری نره دن
اوکرندك ؟

— بن ده حالمه کوره کون کوردم . چوجق آنا سی
اولدم . . بیه جك دکل یا ! .

قلاغوز قادین کوکسنی داغلامقده اولان پیره یی بو
آرالق یاقه لار . بر تبسم منتقمانه ایله ایکی طیرناغنك
آره سنده « چیت » دییه قیره رق :

— فکریه خانم قیزم کل سن شو آدمه وارده
دشمنلرك ایشته بو پیره کبی چاتاداق اورته لرندن چاتلا-
سونلر . . . لاقیردی یی اوزاتمایکز . کندندن بیوکنك
سوزینی دیکله ین ضرر ایتمز ...

فکریه خانم حدتندن دوداقلرینی ایصیره‌رق :

— بنم رأیمه نه مراجعت ایدییورسکز ؟ قوجه‌یه وارانك رضاسی صورولماز ایمش !.. ینکه‌م بنی باقسه‌که اوطه‌دن قوغویور .. صاتیلق خلایقك رأیی آلینیرمی ؟ ایشته بن‌ده او دیه‌یم . سز ایکیکز قونوشکز . قرار ویریکز . دائی‌مه‌ده ایشی بیلدیککز کبی آکلاتکز ... بن بو أودن نه صورتله اولور ایسه اولسون کیده‌یم .. ینکه‌م راحت‌ایتسون .. سن‌ده بش اون غروش قازان..

٣

حق‌کو بر قوجه قاری

فکریه‌خانمك کنایه‌طریقیله آغزندن چیقان بو سوزلرك حکمی جداً حصول بولور. قلاغوز قادین هرکون کیدر، کلیر. ینکه خانمله بر اوطه‌یه قاپانوب قاپی‌یی سورمه‌لرلر. ساعتلرجه کیزلی قونوشورلر. بومذاکرات خصوصیه‌لرینه هیچ برکون فکریه خانمی قبول ایتمدکلری کبی بر مدت قرار قطعیلری حقنده‌ده کیمسه‌یه رنك ویرمزلر. فکریه

مراقدن أولور .. ينكه‌سنك ألنده اولسه كنديني بر ان اول أودن دفع ايده‌جكنه شبهه يوق. فقط ايش نه‌يه اوزايور؛ ديلك حلي ايجاب ايدن بعض مشكلات. بوروزلر وار.. بو ازدواجك حصولي ايچون كوستر ديكي هر دورلو موانع بر اندازانه وشدت ارزويه رغماً ينكه‌خانمى بو استعجالنده طورطوران زورلق عجبا نه‌در؛ قلاغوز قادينك آغزندن قاچيرمش اولديغي شو : «بو آدمك دشمنى چوقدر. ايشيده‌جككز ديديلره قوديلره باخصوص غريب روايتلره اهميت ويرميكز.» سوزلري فكريه خانمك ليال تفكراتنده، ساعات ملاحظاتنده، رؤيالرنده دائما تكرر ايدييور، مزعج، هيجان آور ظنينلر ايله ناقابل حل موحش بر معما كبي قولاقلرنده چينلايوب طوريوردى.

چوق سورمز. في الحقيقه بوديديلر، قودولر، غريب روايتلر باشلار. فكريه‌نك مراقى بو دفعه اولانجه قوتيله دهشته تحول ايدر. باقكز ناصل:

ينكه امينه خانمك اسرار انكيز تلاشلرى، مداكرده لرى نتيجه‌سنده، بسبللى مشكلات موجوديه بر صورت حل بولونور. دايى افندي‌يه مسئله بو صورتله اينه‌ده آكلاتيلير.

قلاغوز قادینك بجریکلکی سایه‌سنده هرشی یولنه کیره‌ر. ایش پیشیریلوب قورتاریلیر.

کونك برنده فکریه خانمه، ناشد نفعی افندی ایله عقدلری اجرا قلنه‌جغی خبر ویریلیر. زواللی قادیندن صدور ایده‌جك جواب قبول ویا ردی استماعه لزوم بیله کورولمیه‌رك ایشه کیریشیلیر. اکسیك کدیکی اتمام ایچون چارشویه، بازاره کیدلمکه، عقد حاضرلقلری کورولمکه باشلانیر..

یوم ازدواج یاقلاشدقجه نیکه خانمك تلاشی هرکون بر پارچه دها آرتار. کاه کیدن مسافرقادینلر ایله اوزون اوزادی‌یه فیصلدیلره کیریشیر، فکریه‌خانم اوطه‌دن ایچری کیرنجه سوزلرد کیشیر. بتون چهره‌لراستغرابکار بر رطور ترحمله اولا اوزواللی‌یه، صوکره معنیدار وخفی انظار استیضاحله بر برینه دیکیلیر. هرکس یکدیکرینه باقه دوداقلرینی ایصیریر...

أودت کیزلی بر کیفیت وار. اورته‌ده برشی دونیور، فکریه‌یه بیوك براویون اوینانیور اما نه‌در؟

ینکه امینه خانمك فکریه‌یه دویورمامق ایچین کله‌نه کیده‌نه قارشی ایتدیکی صیقی تنبیهلره، کوستردیکی تدبیرلره،

احتیاطلره رغماً نهایت برکون بومبهم سر پاطلاق ویردی. بونك نه اولدیغنی فکریده اوکرەنیر. بردهشت کسیلیر...

برکون أوه حسیبه خانم اسمنده اسکی دوستلردن ألی دکنکلی اختیار برمسافر کلیر. دها قاپیدن کیرر کیرمز ینکه امینه خانم اوکنه چیقەرەرق ناشد نفعی افندی حقنده کی روایت عجیبه‌نك فکریه خانمك یاننده قاله آلنماسی خصوصنده تعلیمات لازمه‌یه کیریشیر. فقط مسافر خانم دکنکنی تترەك ألیله برحدت بر صاوورەرق:

—باقسه‌خانم سن بواوه کلین کلمزدن یکرمی ییل اول بن بوعائله‌یی طانیرم. یالکز فکریه دکل همان اونك آناسی‌ده بنم ألمده بیودی کبی برشیدر. دوستلریمز اولدیسه خاطرلری أولمدی. بن بوکون بورایه الله ایچین برقاچ سوز سویلمکه کلدم...

ینکه امینه اوساعته قدر پیشیرمکده اولدیغی آشه برقوجه قارینك صغوق صو قاتمغه قالقیشدیغنی آکلاینجه اوفکه ایله:

— بیوك خانم بوخانه‌نك نەقدر بیوك وقدیم دوستی اولورایسه کز اولکز. شوساعتده بورادە برمسافردن باشقه برشی دکلسکز. ناصل تعلیمات ویریلیرسه اویولده حرکت

ایتمك اوزره ایچری قبول اولنه‌بیلیرسکز ... یوقسه ...

قوجه‌قاری آرقه‌سنه کیدیکی کنیش خرقه‌نك قباریقلغی ایله ایکی اوموزی اورته‌سنده عادتا برقاملو مبغه‌یه بکزه‌ین باشنی تأسجله صاغه صوله دوندیره‌رك :

— سوزکی بتیرباقه‌یم!.. یوقسه قاپی دیشاری‌اویله‌می؟

— أوه‌ت ... مع‌التأسف اویله ...

— سن بکا أیی‌باق خانم ... بن‌اویله سنك کبی شیماریق یکی خانملرك تعلیماتیله حرکت ایده‌ن قوجه قاریلردن دکلم.. کوزیکی آچ یاوروم... هم سن قارشیمدن چکیل . فکریه کاسین . . نم سوزم اوکا . . . سنکله بر ایشم یوق ...

— بو أوك خانمی بن‌ایم . . . فکریه‌نك بوراده (اسامیسی) اوقونماز . . . صباحلین بوناچقه لاقیردیلر دیکله‌مکه‌ده وقتم یوق . بر کورولتی چیقارمه‌دن شورادن سلامتله کیدیکز... هایدی باقه‌یم بیوك خانم...هایدی..

قوجه قاری مدهش برفورانله دکنکنی امینه‌خانمك صوراتنه طوغری صاووره‌رق :

— چکیل قارشیمدن یللاوس ...

— آی بوتیتره‌ك حالکله بنیمی دوکه‌جکسك؟..

— أوەت سنی دوکەجکم . اوتەیە بیلە کچەجکم...

— سـن بونامشسلك خانم ... یاکلیش یرە کلدك غالبا !. بوراسی غوغا محلی دکل... پاپوجی بیوکه کیتدە اوقون ..

— الحمدلله بن بونامادم... بویاشندە سن بونامشسلك... نادیدیککی بیلمیورسلك . بن یاکلیش یرە کلمدم . حسن افندینك اوینه کلدم ... اوقوجەك اولەجق حریفی ألیمه برکچیرسەم اولااونی دوکەجکم... سکا نەقدر یوزویرمش بویله ... دنیا دکیشدی. آیاقلر باش، باشلر آیاق اولدی. شمدیکی قاریلر قوجەلرینه قوماندا ایدییورلر ... عالمك دوزەنی، نظامی بوزولدی. سن اصلاح ایله ربم.نەکونلره قالدق !..

— بنم قوجەمله اولەجق معاملەم سنك نەاوستکه وظیفه !... عالمك نظامندن انتظامندن سکانه ؛ بر آیاغك چقوردە، سنك شورادەاوچ کونلك عمرك قالمش... اونك بونك دیدی قودوسنه قاریشـەجغکه استغفارله ، عبادتله مشغول اول ...

— هایدی قارشیمدن چکیل قادین.سنك نصیحتکه محتاج دکلم ... أولوم یاشله صرە ایله دکلدر. کنجلککه

کوره‌مه . کیمك اولوب کیمك قالدجغنی بر مولام بیلیر .
اونك ایشنه قاریشیلماز ... (حایقره‌رق) فکریه‌نره‌ده‌سك
قیزم ؟.. کل بوچاپچه‌رون ینکه‌کك آلندن بنی قورتار ...
سکا سویله‌یه‌جك برقاچ مهم سوزم وار ...

ذاتاً بتون بومحاورهٔ شدیده‌یی مردیوه‌نك جاملی
بولمه‌سی آرقه‌سندن دیکله‌ین فکریه‌خانم بودعوت اوزرینه
میدانه چیقار . ینکه‌سنك غضوبانه نظرلرینه اهمیت
ویرمیه‌رك کیدر بر طور احتراملە بیوك خانمك آلندن
اوپر ... قوجه قاری مقابلةً فکریه‌نك آلننه بر بوسه
قوندیره‌رق :

— کل یاوروم .. کل ... مرحومه آناجغك اوچ
کیجه‌در صره ایله رؤیامه کیرییور . « قیزیمك باشنی نارده
یاقیورلر . کیت قورتار .. » دییه یالواریور ... سنی ناشد
نفجی افندی اسمنده برآدمه ویرییورلرمش ... سوز
کسیلمش . نکاح اولمق اوزره ایمش . . . بوآدمك قاچ
قاری بوشادیغنی ، نه بلالی برحریف اولدیغنی ، نه قورقونج
برماضیسی بولوندیغنی بیلیورمیسك ؟

اوساعته قدر کندندن کیزله‌مکه اوغراشدقلری مهم
اسراره آرتق ایرمك اوزره بولوندیغنی حس ایدن فکریه

خیر خواهی بوقوجه قارینك قارشیسنده سراپا قولاق ودقت مجسمه کسیله‌رك :

— خایر بیلمیورم ...

— بیلمیورسکده اویله (نتامه‌لی) اوغورسز بر حریفه نه‌واریبورسك ؟ باشك باجه‌دنمی آشدی ؟..

— بن وارمیورم .. ویرییورلر .. دایم ینکه‌م طورور ایکن بوخصوصده بکا سوز دوشمز ایمش .. تحقیقات.. تدقیقات بتون نیك وبداونلره عائد ایمش ...

— بوزمانده بر خلایق بیله ایسته‌مدیکی بریره صاتیلماز. سن «وارمام»دییه دیره‌ندکدن‌صوکره زورایله ناصل ویره‌بیلیرلرمش باقه‌یم؟.. بن‌سکا طویدیغمی‌اولدیغی کبی آکلاته‌یم‌ده جسارت ایده‌بیلیر ایسه‌ك بو حریفه‌وار.

بو مدهش قوجه قارینك چکه‌سنی طوتمق آرتق آرتق قابل اوله‌میه‌جغنی بویوك بر مأیوسیتله کورەن ینکه امینه خانم ، ایکی اَلنی متوکلانه کوکسنه قاووشدیره‌رق چاره‌سزلك ایما ایدر بر وضعیتله :

— سنك افشا آتنه حاجت یوق ، سندن اول بن سویله‌یه‌یم . . . چونکه سنك طویدقلریکی عیناً بزده طویدق .

— (فکریه‌یی اشارتله) طویدیکـز ده بو زواللی‌یه نچین خبر ویرمیورسکز؟ بو جاق بوجاق هرشیئی صاقلایورسکز؛

— بیوك خانم اینانیله‌جق برشی دکل که سویله‌یه‌یم. بر مصالدن، برخیالدن شونك بونك اویدرمه‌سندن عبارت بوش دیدی قودیلر ....

— ناصل بوش دیدی قودی؟. ناصل مصال؟....

— ناشد نفعی افندینك وفات ایدن ایلك حرمی بیکناز خانم کویا جادی اولمش ایمش ده قوجه‌سنك آلدیغی قاریلری بوغمق ایچین کیجه مزارلقدن چیقار، أوه کلیرمش. سویله‌یه‌جککز بو دکلمی؟

قوجه‌قاری استعاذة بیوك بر تلاشله خرقه‌سنك یاقه‌سنی ایصیره‌رق:

— اویله‌یا؟..

— بونجه کون کورمش قوصقوجه آق صاچلی بر خانمسکز. سز بو اویدرمه شیئه اینانیورمیسکز؟

— نه‌یه اینانمه‌یه‌یم؟.. جنازه أوده یاتدیغی کیجه اوزرندن کدیمی آتلاتمشلر؛ نه یاپمشلر؟ زواللی خاتون نعوذ بالله ایشته جادی اولمش ...

ینکه امینه خانم قوجه قارینك بوصفوتنه قارشی برآز یموشایه‌رق :

— خانمنه‌جکم شمدی اویله جادی‌یه خورتلاغه پك ایناناں قالمدی .. اوزرندن کدی آتلامقله بر جنازه جادی اولی ویرسه بتون مزارلقلر جادیلر ایله طولار ، دیرلری ایچین آرتق هیچ راحت وحضور قالمازدی ... سزلك کبی أیی قلبلیلرك صفوتیله أکلنمك ایچون بعض بدخواهلر بویله شیلر اویدیروب آرایجی فشنکی کبی اورته‌یه صالیویریورلر . برچوق معصوملرك ده فلاکتلرینه سبب اولیورلر ... بزم فکریه خانمده سزلك کبی صافدر . هرایشتدیکی شیئه ینانی ویرده ایشته اونك ایچین بن بوجهتی کندندن صاقلامه‌یه اوغراشدمدی ... بزایجه‌دن اینجه‌یه تحقیق ایتدردك . ناشد نفعی افندی پك مکمل بر آدم ایمش . بویله قوجه هر زمان أله کچمز ... عالمك عقل آلماز بر طاقم اویدرمه هرزه‌لرینه باقوب‌ده بوقسمتی قاچیرمیه‌لم . سز حقیقةً عائله‌مزك اسکی دوستی ، فکریه‌نك خیرخواهی ایسه‌کز بزمله برابر اوکا نصیحت ویریکزده بو آدمه وارسون .. بر آز کون کورسون صفا سورسون ..

هایدی بیوریکز . بر قهوه ایچوب دیکله‌نیکز ...

ینکه امینه خانم قوجه قاری‌یی اوطه‌یه آلیر . باش کوشه‌یه اوطورطور . الـنه قهوه‌یی صونار .. اختیار قادین معامله‌نك آلدیغی شو نتیجهٔ اکرام و نزاکته مقابل تبدیل طور لزومنی حس ایله دیرکه :

— والله قیزم ظن ایتدیککز قدر صاف بر قادین دکلم .. بو جادی لاقردیسنی طویجه بن‌ده هوپاداق اینانی ویرمدم . ایلك اونجه کولدم . بو طوتدرمق ایچین اویدوریورلر . بیولرینه طاوشان باشی دیدم .

بونی بکا قومشوم هرمز خانم خبر ویردی . او ، ناشد نفعی افندینك براقدیغی قادینلردن بری‌طانیور . شکریه اسمنده‌کی بو قادین فرنك مکتبنده اوقومش تورکجه ، فرانسزجه ، انکلیزجه هردورلو دیلدن بیلیور . یازمه ، اوقومه ، رسم نقش بیلمدیکی یوق . اوچانله قاچان الندن قورتولمیور . باشنه کالنلری عاتا رومان کبی قوجه بر کتاب یاپمش ... طاش‌قصاب طرفلرنده بر قوجه‌یه‌دها وارمش . بوشکریه ، هرمزه جادی حقنده پك‌فنا شیلر آکلاتمش . دیکلر ایکن توکلرم هپ دیکن دیکن اولدی . بونلر نه مصال ، نه خیالات .. قادین کندی سر انجامنی حکایه ایتمش ... بو قورقونجلغی قدرده عجایب اولان حکایه‌یی

ایشیدیکجه مراقدن طوردمدم . ذاتاً ایشم کوجم نه ؟..
برکون هرمنزله برابر قالقدق . طانی قصابه شکریه نك
أوینه مسافر کیتدك . قانی صیجاق فیقیر فیقیر لاقیردیجی
برتازه .. قادین بزه عزت . اکرام قیامت پارچه
اولدی . بزه یه اوطورته جغنی بیله مدی . « اکرامی ،
کلفتی برطرفه براقده کل شویله قارشیمه اوطور . جادی‌یی
آکلات مراقدن هلاك اوله جغم اولادم . چونکه بوناشد
نفعی افندی پك سودیکم بر عائله دن قیز ایسته مش .. بن
بورایه کیفیتی تحقیقه کلدم . حقیقت هر نه ایسه بزدن
صاقلامه ، اولدیغی کبی سویله » دیدم . شکریه خانم بزه
جادی اورتاغنی بر آکلاتدی . یتمش یاشمه کیردم . قیزم
بویله آجیقلی تحف شی ایشتمدم . بن شمدی سزه نه
سویله سه م مبالغه یه حمل ایدرسکز . برابر کلدکز . سزی
اورایه شکریه خانمك أوینه کوتوره یم . کندی قولاغکزایله
ایشتدیکز . قلاغوز قادینلرك سوزلرینه ایناندیکز . ناشد
نفعی افندی ایلکندن صوکره شمدی‌یه قدر تمام یدی
قاری آلمش .. برینی جادی بوغمش ، آلتیسی بوشانوب
جانلرینی زور قورتارمشلر . آرتق زواللی آدمه استانبول
ایچنده هیچ برقادین وارمیور ایمش .. بوجادی حرمندن

دولابی پك فنا آدی چیقمش .. شكریه‌نك قوانجه افندی
أبی اخلاقلی بر ذات ایمش .. بویله اوغورسز بلالی بر آدمك
اخلاقی نه قدر کوزل اولور ایسه اولسون پاره ایدرمی؟
ربم قسمت ایتمه‌سون یا شاید بزم فکریه بو آدمه وارەجق
اولورسه طقوزنجی قاریسی اوله‌جق . . . صوکنده
یا بوشانه‌جق ، یا بوغوله‌جق .. باشقه بر خیر بکله‌میکز ..

ایرتسی کونی تحقیقات ایچون هپ برلکده طاش
قصابه شکریه خانمه کیدلمکه قرار ویریلیر ..

٤

دنیاده نه‌لر اولماز

قوجه قاری کیتدکدن صوکره ینکه‌ایله یکن آره‌سنده
ینه بر قیزلجه قیامتدر قوپار. فکریه شدت یأس و نفرتندن
کندینی یوز اوستی مندرك اوزرینه آته‌رق حایقره حایقره :
— عشق اولسون ینکه ! انسانیتکه تشکر ایدرم .
حقمده‌کی شفقتسزلککی بیلیوردم اما بنی بو اودن دفع
ایتمك ایچین بوغدرمه‌یه کوندره‌جك قدر بر وحشتی کوزه

آلدیره جغکه طوغریسی احتمال ویرمز ایدم . چوق شکر اونیده اوکرده رك نه طینتده بر قادین اولدیغنی آکلادم.

— آه ابدال قاری آه .. بن سنك نفعکه اوغراشیورم سن باق علیهمده نه فنا ظنلرده بولونه‌رق قلبی بوزوق بر قادین اولدیغنی میدانه قویپورسك .

— نی قاریسی جادی اولمش بر آدمه ویرمك نفعمه چالیشمق دیمکمیدر ؟

— بویله مصاللره اینانیورمیسك فکریه ؟

— نیچون اینانمیه‌جغم ؟..

— بویله شیئك آصلی اولورمی جانم ؟ .

— آصلی اولمازده بو ایشته کاریکزی بندن نه‌یه صاقلیوردیکز ؟.

— ایشته بویله بینسز بر مخلوق اولدیغنی بیلمیورمده اینانه‌جقسك دییه صاقلیوردم . دوشوندیکم ینه کلدی جیقدی یا ..

— اختیار خاتونی دیکله‌مدکمی ؛ نه بیوك بر قوت قلب ، نه‌درین بر اعتمادله سویلیوردی !

— اوزرندن کدی آتلار ایسه اولو جادی اولور دیین بر بوناغك صاحچه‌لرینه اینانیورسکده بنم عقل

ومنطق داخلندەکی سوزلریمە نەیە امنیت ایتمەیورسون؛.

— صاحبۀ سرگذشت شکریە خانمك شهادت ذاتیە وروایت صحیحەسنە نەدیەجکسك ؟

— ایشتە یارین گیدوب بوخانمی دیکلەیەجکز . کیم بیلیر بودە نە آلیق برقاری اولملی کە بویلە صاچمە صاپان سببلردن دولابی قوجەسندن آیرلمش...

— ینکە بویلە ازبرە حکم ویرمکلە اولماز. بو سبتون اصلسز یرەدە بو روایتلر چیقماز. شکریە خانم نەدن آلیق برقادین اولسون؛ برقاچ لساندن اوقویوب یازمق بیلدیکنی ایشتمدکمی؛ هایدی فرض محال اولەرق شکریە خانمی آلیق برقادین اولەرق قبول ایدەلم. ناشد نفعی افندی یە زوجەلك ایدەن دیکر آلتی یدی قادینك هپسی دەمی آلیقدی؛ یابوغولانە نەدیەجکسك؛

— فکریە بنم بابام طریق نازنیندن ایدی. بنی پك کوزی قاپالی بیوتمدی. سکسان شکریە خانم شهادت ایتسە اولوب کومولن برقادینك مزاردن چیقارق اورتاقلرینی بوغمغە کلدیکنە بنی ایناندرەمزلر.

— خانم ینکە دنیادە هرکس احمق، هرکس بدلاددە یالکز سنمی عقللیسك ؛ جن ، پری ، جادی ، خورتلاق

یوقمی؛ بتون لسانلرده‌کی لغات کتابلرینه بو کلمه‌لر کلیاً اصلسز، معناسز اوله‌رق قید اولونمش؟.. بعض اولولرک روحلری عائله‌لرینی، اولرینی زیارته کلدکلرینی هیچ ایشتمدکمی؛ دنیاده نسللری قالمامش ارواحک جامع، تکیه قاپیلرنده طولاشدقلرینی کرسی شیخلری باربار باغیره‌رق جماعتلرینه آکلاتمیورلرمی؛ کسیک باش حکایه‌لری بوسبتون افسانه‌می؛ بعض قبرستانلرده، مشهدلرده، قلعه، حصار بارولرنده قانلی کفنیله طولاشان ارواح شهدایه عائد مناقبی هیچ دیکله‌مدکمی؟ کچنلرده لاله‌لی طرفلرنده بر اولیا:

« — بن بوراده دیوار آلتنده یاتمقدن صیقلدم. دیواری ییقدیر. بکا بر تربه یاپدیر. قندیل یاقدر ...»

دییه برپاشانک رؤیاسنه کیرمدیمی؟.. بن پک اوقومش برقادین دکلم. اما بزم تاریخلریمزده بویله یوزلرایله روایتلر یوقمی؛ فتح زماننده یاوودود حضرتلری مزارندن چیقوب ده «کاوورجقلریمه طوقونمایکز» نداسیله فاتحک قولله‌لرینی اللریله طوردیره‌رق محصور خرستیانلری مدافعه ایتمدیمی؟ دها کچنکی یونان محاربه‌سنده امیر بخاری حضرتلرینک یشیل صاریق وجبه‌سیله حربه اشتراک ایتدیکنی دوشمنلرک

اوغلو ارکان حرب ضابطلرندن دیکله مدکمی؛ دها نه قدر امثال وادله ایسترسك؟

— قیزم بوسنیاقورولالیدنبری بوخصوصده سویله نن یازیلان شیلرك هپسنه جواب ویره بیله جك قدر عالم بر قادین دکلم. بویله شیلرده نه سنك نه ده بنم أیی دن أیی عقلمز ایرمز. مسئله یی بر بریمزه ایضاح ایده لم دیرکن بلاتدقیق اعتقاد امر ایدیلن بعض جهتلرده مبالاتسز طاورانه رق بلکه بویمزجه کناهه کیره رز. شیمدی بورایه تاریخ صحیفه لرینی، یاودود حضرتلرینی، کسیك باش حکایه لرینی ارواح شهدایی فلان قاریشدرمه.. آکلامق ایسته دیکمز مسئله یی صوکره بتون بولاندرمش اولورسون.. بنم ادعام ایشته شودر: ناشد نفعی افندینك زوجه سی بیکناز خانم أولور. وفاتی بر بلدیه دوقتوری طرفندن بالتصدیق دفننه رخصت ویریلیر. بر جماعت کثیره حضورنده عشرلر، دعالر ایله کومولور. بیلمم قاچ آی ویا سنه بتون امواته خاص اولان بر سکونت مطلقه ایله مزارنده یاتوب چورور. بوقدر حقایقك جریانندن صوکره بوقادینك بردنبره قوجه سنه انفعال ایله مدفنندن قالقه رق اورتاقلرینی بوغمه یه کیتمه سی یوقمی، بنك تاریخ کتابندن ادله

کتیرسه‌ك ایشته بن بوکا اینانه‌مام فکریه‌جکم ...

— بن اینانیرم . دنیاده نه‌لر اولماز ...

— بو ایشده مطلق قارانلق قالمش فوق‌العاده بر غرابت نقطه‌سی وار. ایشته بن بونی مراق ایتدم. سن ناشد نفعی افندی‌یه‌وارسه‌ك ده بو نقطه‌یی تنویره اوغراشه‌جغم . یارین شکریه خانمله کوروشوروز . ظنم وجهله بو قادین آلقجه برشی اولملی. بو ملاقاتده بعض نقطه‌لری ایضاحه ألویریشلی حقیقتلره تصادف ایده‌جکمزی مأمول ایله‌یدییورم . درلو لساندن اوقویوب یازان بو هزار فن خانم باقه‌لم کتاب سرکذشتنه نه‌لر یازمش ؟ آچوب بزه اوقوسون. شاید خلاف مأمول هیچ برشی آکلایه‌ماز ایســه‌ك او زمان دائیکی أوه‌ت بزم افندی‌یی ایضـاحات طلبی ایچون طوغریدن طوغری‌یه ناشد نفعی افندینك نزدینـه کونده‌ریرم . ایکی ارکك قونوشسونلر .. باقه‌لم نفعی افندی کندی حقنده دوران ایدن بو روایات عجیبه‌یه قارشی نه‌دییه‌جك ؛ بو سـوزلری تصدیقمی ، تأویلمی ، یوقسه قطعیاً ردمی ایده‌جك ؟

— أولنه‌جك بر آدمی‌ینه کندندن تزکیه‌یك تخفیف اولمازمی؟

— نه‌اولور ایسه اولسون ...

٥

شکریه خانمی زیارت

ایرتسی کونی بیوك خانم دکنهکنی قارقه‌رق حسن افندی عائله‌سنك سلیمانیه جوازنده‌کی خانه‌سنه کلیر. ینکه امینه، فکریه خانملر ایله قلاغوز قادین وقوجه‌قاری هپ بردن بر آرابه‌یه طولوب طاش قصابه شکریه خانمك خانه‌سنه کیده‌رلر. هرطرفی اوغولمش، سوپرولمش، آلك یدی اوطه‌لی تمیز بر أو.. شکریه خانم مسافرلرك استقبالنه چیقار. قره قاشلی، قره کوزلو، بیاض اوفاق تفك شرین بر تازه، هر ایکی طرف کویا قرق ییلدنبری بربرینی طانیورلرمش کبی بر تکلیفسزلك وحسن تلقی‌ده بولونور. همان صحبت باشلار. اولا قوجه قاری دیرکه:

— شکریه قیزم باق سکا اورتاق اوله‌جق خانمی کتیردم..

شکریه خانم تبسمله:

— آبکا نچین اورتاق اولسون.. اوکوز أولدی اورتاقلق آیرلدی. ناشد افندیله بنم برمناسبتم قالمدی.

بر مدت طوله‌جق چله‌م وارمش . طولدردم . چوق شکر جناب حق بنی قورتاردی . کندی کوکلمجه بر قوجه دها ویردی . . . علی کل حال کچنوب کیدییورم ایشته ...

امینه خانم — ناشد افندیله کچن مدت ازدواجکزه چله طولدرمق تعبیر ایدییورسکز . دیمک چوق صیقینتی چکدیکز ...

شکریه خانم — خانم صیقینتی‌ده عجبا لاقیردیمی ؛ دنیاده بویله بر فلاکت هانکی بر قولك باشنه کلمشدر ؛

فکریه خانم — نه اولدی قوزوم قرده‌ش ؟

شکریه — نه اوله‌جق ؛ جانمی قورتاره بیلدیکمه نه موطلو ؛ بوکون صاغ قالدیغمه یوز بیك حمد وثنالر اولسون .. چونکه بندن اولکنی جادی بوغمش ...

قلاغوز قادین — مبالغه ایتمه خانم . . . (فکریه خانمی اشارت ایده‌رك) اسکی عیالکز ناشد نفعی ایله بو تازه ایچون سوز کسیلیور . بوکا مانع اولمق عادتا أو بیقمق دیمکدر . قسمت بوزانلق أیی دکلدر ...

شکریه خانم حرارتلنه‌رك :

— اکر بر کله مبالغه‌م وارایسه کوزبکیم بردانه‌جك

اولادمك أولوسنى اوپه‌يم ... نه‌ناشد نفعى افندى ايچين نه‌ده بو خانم ايچين بن انجق الله ايچين سويله‌يه‌جكم .. حقيقت حالى حكايه ايده‌جكم . سوزلريمه ايناغه‌يه‌جق ايسه‌كز سويليكز نافله يره نه‌بن يوروله‌يم . نه‌ده سز راحتسز اولكز .

بيوك خانمله فكريه خانم ايكيسى بردن حايقره‌رق :

— يووو باق غلاغوز قادين دها شمديدن سوز كسمكه قالقمه.. شكريه خانمى كندى حالنه براق. بيلديكى كبى آكلاتسين ... أبه‌جى كبه‌جى آره يرده سن نه‌جى ؛ آلاجق آدم اوراده واره‌جق قادين بوراده ... سنك بو ايشده‌كى نفعك ، صلاحيتك طوغرى درست سوز كتيروب كوتوره‌رك بش اون غروش قازانمق .. بونك اوته‌سى وارمى ؟ كس سسكى . بز بوراده ايكن سكا لاقيردى دوشمز ...

قلاغوز قادين — يكى يكى صوصدم . قيزمايكز . عمرمده هيچ مصال ديكله‌مدم دكل‌يا !. بر جادى حكايه‌سى‌ده بوراده ديكله‌مش اولورم ...

ينكه امينه خانم بر نظر انفعال ايله :

— دها سوز باشلامه‌دن اعتراضه قالقيشمق هيچ بر

قاعده یه اویماز. اسکی زوجیله کچن ماجراسی حقنده بزه حساب ویرمك شکریه خانمك نه بیوننك بورجی :.. الله راضی اولسون. بوخصوصده بزه قارشی لطف ایدییورلر. نزاکت کوستریورلر. بو بیوك ایلکلرینی سوء استعمال ایتمه یه لم.

شکریه خانم — توجهکزه تشکر ایدرم خانمجغم. سز بندن انسانیت نامنه بعض معلومات صوریورسکز. کوردیکمی، بیلدیکمی دها طوغریسی اوغرادیغم دهشتلی فلاکتی سزه اولدیغی کبی آکلاتمق بیوغمك بورجی.. بن ناصلسه وقتیله بر بلایه کرفتار اولدم. باری باشقه سی اولماسین. (فکریه خانمی اشارتله) یازیق دکلی کل کبی تازه... جناب حق قسمتنی دها موافق بر طرفدن احسان بیورسون..

بو اثناده خدمتجی قهوه کتیریر. اون اوچ اون درت یاشنده قیرمزی یوزلو، یحنی یاناق ارکك سیمالی بر تورك قیزی.. آناطولینك بعض ولایتلرینه مستولی مرض جلدیدن دولایی باشی یولونمش، طراش ایدلمش، شمدی فورچه کبی سیاه صاچلر فیشقیرمش. شکل رجولیتنی آرتدیران (آلابروس) صاچلرك آلتندن صارقان پازاردن آلنمش

بونجق كوپه‌لر، قولاقلرنده صانكه بو سيمانك نوعيتندن، قادينلغندن اشتباه ايدلمامك ايچون طاقلمش پك تحف يالانجى بر وثيقه‌صورتى ارائه ايديوردى. قيزك اوستنده كوچوك بيوك واركت قادين افراد عائله‌يه عائد اشيادن بر نمونه واردى. كنارى قيرمه‌لى انكلكك كوچوك خانمك، پارماق ديكيشلى باباياني خرقه‌نك بيوك خانمك، ياشنه نسبتله خيلى حرمتلى اولان آياقلرينك طوپوقلرندن ينه ايكى اوچ پارماق قدر طاشان ترلكلرك افنديك اسكيلرى اولديغنى آكلامق . بوك بر فراسته احتياج كوسترميوردى.

قيزجغز تپسى‌ده ديزيلى لبالب طولو فنجانلرى طاشيرمامق ايچون أللرينى ايلرى اوزاتوب، بلنى ايچرى، قيچنى ديشارى ويره‌رك عادتا ترازى ايله ايپده يورويون عجمى بر جانبازك تهلكه‌لى، معتنا آديملريله كليور، بر قضايه محل ويرملك قورقوسيله، صاغ آياغنى آتنجه ديلنى آغزينك صول اوجندن ديشارى اوزاته‌رق شدتله ايصيريور، صول آياغنى اوزاتنجه عين عمليه آغزينك صاغ طرفنده وقوع بولويوردى.

قيزى بو فنا خويندن واز كچيرملك ايچون پك چوق تكدير ايتمش اولان شكريه خانم بو دفعه ينه حدتلنه‌رك:

— هـا .! نازکتر .. دیلکی ایچری صوق ...
تربیه‌سز ..

بو قومانده قارشی بی چاره (نازکتر) بردنبره طوردی. حاصل اولان صارصیتیدن طباقلرده بر پارچه قهوه دوکولدی. بو قباحت نازکتردن زیاده خانمده ایدی . چونکه قیزك آغزنده اوینایان او دیلی ، ایشله‌ین بر ماکنه‌نك (ره‌کولاتور) ی کبی عادتا بر ناطمهٔ حرکتی ایدی ؛ او کا دیلکی چیقارمه‌دیمك قهوه‌یی دوکك امرینی ویرمکله برابر ایدی. قیزجغز اوطه‌نك اورته‌سنده طونه‌قالدی. ملول ملول خانمك یوزینه باقیور ، دیلنك حرکتنه مساعده ایدلمدکجه آلنده‌کی تپسی ایله بر آدیم دها ایلری کیده‌بیلمك احتمالی اولمدیغنی لسان حالیله آکلاتیوردی. شکریه خانم اوفکه ایله یرندن فیرلایوب تپسی‌یی نازکترك الندن آلدی. بر بارچه دوکولمش قهوه‌لری مسافرلره طاغتدی.

حاضرون نازکترك اسمنه‌می؟ دیلنه‌می؟ کوپه‌سنه‌می؟ ترلکنه‌می ؛ هانکیسنه کوله‌جکلرینی شاشیردیلر .. زواللی قیز محجوبیتندن شقاقلرندن آشاغی نحود دانه‌سی کبی تر دوکولیوردی . آناطولیده بر کون آقشامه قدر صیرتنده طاش طاشیمش اولسه ایدی بویله استانبوللی

10 90 131 OSU3 J 141 PS 7272

stx
PL248
G84
C33
1911
v.1